

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна з питання: «Про висунення кандидатури Мchedлова-Петросяна Миколи Отаровича до обрання на вакансію академіка Національної академії наук України (без граничного віку) України за спеціальністю «Хімія», відділення Хімії»

від 12 лютого 2025 року, протокол № 5

Заслухавши інформацію проректора з науково-педагогічної роботи Антона ПАНТЕЛЕЙМОНОВА Вчена рада університету зазначає, що доктор хімічних наук, професор Мchedлов-Петросян Микола Отарович є відомим вченим. Ним опубліковано понад 600 наукових, навчально-методичних та інших праць, у тому числі дві монографії та 8 розділів в колективних монографіях, понад 200 статей у міжнародних та академічних журналах, індекс Хірша $h = 28$ за наукометричною базою Scopus.

Мchedлов-Петросян Микола Отарович продовжує на сучасному рівні наукову школу хімії розчинів, яка є традиційною для Харківського університету вже понад 100 років. Його активність зосереджена на різних напрямках хімії. Це хімія ліофобних дисперсних систем; фізична хімія неводних розчинів, кислотно-основні і йонні рівноваги; хімія ксантенових та трифенілметинових барвників; фізико-хімія організованих розчинів.

Микола Отарович Мchedлов-Петросян був науковим керівником десяти науково-дослідних робіт МОН України, підготував 23 кандидати наук та був консультантом по 2 докторським дисертаціям. Читає загальні та спеціальні курси, 4 з яких є авторськими. Разом з співавторами видав 13 навчальних посібників та підручників.

Микола Отарович Мchedлов-Петросян входить до складу редакційних колегій Українського хімічного журналу, Journal of Molecular Liquids (Elsevier), Fullerenes, Nanotubes and Carbon Nanostructures (Taylor & Francis) та інших. Понад 20 років співпрацює з Енциклопедією Сучасної України. Опублікував понад 80 статей, присвячених хімікам Харківського університету та науковим подіям.

Мchedлов-Петросян Микола Отарович очолює Видавничу раду університету, є членом Наукових рад НАН України з аналітичної хімії, електрохімії та неорганічної хімії та експертних рад МОН України. З 2018 по 2021 рр. був членом Наукового комітету Національної ради України з проблем науки та розвитку технологій.

Має відзнаки університету, Харківської обласної державної адміністрації та НАН України. Одержав почесне звання Заслуженого діяча науки і техніки України (2005), є Лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки в складі колективу авторів (2018), був обраний членом-кореспондентом НАН України у 2018 р.

Відповідно до підпункту 39, пункту 13.2 Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Вчена рада університету ухвалила:

На підставі результатів таємного електронного голосування (на основі системи Google Forms): «за» - 73, «проти» - немає, недійсних бюлетенів – немає, за наявності кворуму Вченої ради при проведенні голосування (присутні 74 з 82 членів ради) висунути кандидатуру доктора хімічних наук, професора, завідувача кафедри фізичної хімії Мchedлова-Петросяна Миколи Отаровича до обрання на вакансію академіка Національної академії наук України (без граничного віку) за спеціальністю «Хімія», відділення Хімії.

Заступник голови Вченої ради

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

Учений секретар

Олена ФРІДМАН

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна з питання: «Про висунення кандидатури Родченка Володимира Борисовича до обрання на вакансію члена-кореспондента Національної академії наук України за спеціальністю «Економіка» відділення Економіки»

від 12 лютого 2025 року, протокол № 5

Заслухавши інформацію проректора з науково-педагогічної роботи Антона ПАНТЕЛЕЙМОНОВА Вчена рада університету зазначає, що Родченко Володимир Борисович - відомий в Україні та поза її межами вчений економіст. Ним опубліковано понад 175 наукових, навчально-методичних та аналітичних праць у тому числі монографії, підручники, статті в журналах, що входять до наукометричних баз, аналітичні матеріали.

Професор Родченко В.Б. є знаним фахівцем у галузі економіки та стратегічного планування місцевого розвитку. Виступав керівником та виконавцем більше 10 наукових проектів з тематики вибору стратегій смарт спеціалізації, розвитку кластерів, регіонального розвитку. Активно залучається до експертної роботи у процесах децентралізації та розвитку місцевого самоврядування. Є залученим експертом низки проектів реформ. Виступає координатором робочої групи зі смарт спеціалізації при Департаменті економіки і міжнародних відносин ХОДА. Веде активну громадську діяльність є членом експертних та наукових рад та комісій при МОН, Мінекономіки, Харківській облдержадміністрації.

На високому професійному рівні викладає дисципліни для практиків та здобувачів економічних та управлінських спеціальностей в Україні та закладів вищої освіти країн Європи. Активно приймає участь у проектах розвитку освіти та міжнародного співробітництва. Член редколегій вітчизняних та закордонних фахових видань. Є ініціатором проведення низки наукових та освітніх заходів: конференцій, круглих столів, тренінгів.

Має відзнаки університету, Харківської міської ради, Харківської обласної державної адміністрації, Міністерства освіти і науки, Національної академії наук України.

Відповідно до підпункту 39, пункту 13.2 Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Вчена рада університету ухвалила:

На підставі результатів таємного електронного голосування (на основі системи Google Forms): «за» - 67, «проти» - 3, недійсних бюлетенів – немає, за наявності кворуму Вченої ради при проведенні голосування (присутні 74 з 82 членів ради) висунути кандидатуру доктора економічних наук, професора, директора Навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна Родченка Володимира Борисовича до обрання на вакансію члена-кореспондента Національної академії наук України (з граничним віком до 55 років) за спеціальністю «Економіка», відділення Економіки.

Заступник голови Вченої ради

Учений секретар

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

Олена ФРІДМАН

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна з питання: «Про висунення кандидатури Попова Миколи Миколайовича до обрання на вакансію члена-кореспондента Національної академії наук України за спеціальністю «Імунологія», відділення Біохімії, фізіології і молекулярної біології»
від 12 лютого 2025 року, протокол № 5

Заслухавши інформацію проректора з науково-педагогічної роботи Антона ПАНТЕЛЕЙМОНОВА Вчена рада університету зазначає, що доктор медичних наук, професор Попов Микола Миколайович з 1994 р по 2019 р - завідувач кафедри загальної та клінічної імунології та алергології медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. З 2014 по 2019 очолював провідний інститут ДУ «Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова НАМН України».

Попов М. М. має 17 авторських свідоцтв на винаходи, є автором унікального лімфомієлотрансплантата (Авторські свідоцтва №688163, 805968, 1210096).

Попов Микола Миколайович з 2007 р. є автором понад 380 наукових робіт, в тому числі 4 монографій, 3 підручників, 1 фармакотерапевтичного довідника, 16 статей у наукометричних базах Web of Science, Scopus. Поповим М. М. видані підручники «Основи імунології», навчальні посібники «Алергічні хвороби». У співавторстві підручник «Клінічна та лабораторна імунологія» у 2-х томах.

Поповим М. М. підготовлено 10 кандидатів медичних наук і 3 доктора медичних наук. Був рецензентом та офіційним опонентом багатьох кандидатських та докторських дисертацій. На цей час є керівником 1 дисертаційної роботи на здобуття ступеня PhD та науковим консультантом дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук.

Протягом всього строку роботи в Університеті (з 1993 р) є членом Вченої ради медичного факультета, з 2014 р по 2019 р - був Головою спеціалізованої вченої ради Д64.051.33, членом редакційної колегії фахового видання «Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна «Медицина», головою редакційної колегії фахового видання «Актуальні проблеми медицини».

Попов М. М. має Подяку Харківського міського голови (2010 р), Диплом Харківської обласної адміністрації, йому призначена іменна стипендія імені І. І. Мечникова (2006 р). У 2010 році нагороджений «Медаллю імені В.Н. Каразіна», у 2020 р – медаллю «За служіння Каразінському університету», у 2017 р – медаллю «Трудова слава» 2 ступеня Міжнародної академії рейтингових технологій і соціології «Золота фортуна», Почесна грамота МОН України №81529, медаль «Агапіт Печерський» НАМН України, №94, 19.04.2018р., у 2021 р. – присвоєно почесне звання Заслужений професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Відповідно до підпункту 39, пункту 13.2 Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Вчена рада університету ухвалила:

На підставі результатів таємного електронного голосування (на основі системи Google Forms): «за» - 71, «проти» - немає, недійсних бюлетенів – немає, за наявності кворуму Вченої ради при проведенні голосування (присутні 74 з 82 членів ради) висунути кандидатуру доктора медичних наук, професора, професора кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології медичного факультету Попова Миколи Миколайовича до обрання на вакансію члена-кореспондента Національної академії наук України за спеціальністю «Імунологія», відділення Біохімії, фізіології і молекулярна біологія.

Заступник голови Вченої ради

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

Учений секретар

Олена ФРІДМАН

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна з питання:
«Про висунення кандидатури Утевського Сергія Юрійовича до обрання на вакансію
члена-кореспондента Національної академії наук України за спеціальністю «Зоологія»,
відділення Загальної біології»

від 12 лютого 2025 року, протокол №5

Заслухавши інформацію проректора з науково-педагогічної роботи Антона ПАНТЕЛЕЙМОНОВА Вчена рада університету зазначає, що С. Ю. Утевський є провідним викладачем кафедри зоології та екології тварин біологічного факультету, викладав і викладає такі курси: “Зоологію безхребетних”, “Методи молекулярної екології”, “Методи еволюційної біології” (українською та англійською мовами для іноземних студентів), “Молекулярну еволюцію”, “Медичну біологію”, “Консерваційну біологію”, “Паразитологію та філогенетичну систематику безхребетних”, “ДНК-баркодинг”, “Молекулярну філогенетику та філогеографію” (для аспірантів) тощо, а також керує роботами бакалаврів, магістрів і аспірантів. С. Ю. Утевський організував лабораторію молекулярної філогенетики та еволюції на кафедрі зоології та екології тварин, яка оснащена сучасним обладнанням і реактивами.

С. Ю. Утевський є відомим фахівцем із зоології безхребетних, зокрема п'явок, молюсків і ракоподібних. Як науковець і викладач він зробив значний внесок у розвиток в Україні сучасного напрямку зоології – молекулярної систематики, філогенетики й еволюції. С. Ю. Утевський успішно використовує мітохондріальні та ядерні молекулярні маркери для вивчення процесів видоутворення, аналізу генетичної структури виду, історичної демографії та природного добору.

Дослідження С. Ю. Утевського мають як фундаментальний, так і прикладний характер – вони сприяють розумінню складних еволюційних процесів, що ведуть до видоутворення та диверсифікації видів, а також дають нам практичну інформацію про стан рідкісних, промислових і інвазійних видів.

Головними досягненнями С. Ю. Утевського є виявлення закономірностей післяльодовикової колонізації Європи популяціями медичних п'явок із середземноморських рефугіумів, а також інші важливі узагальнення. Він зробив значний внесок у розуміння процесів видоутворення, вивчав явище посилення репродуктивної ізоляції між популяціями *Hirudo verbana* та *Hirudo medicinalis* внаслідок вторинного контакту, показав, що характерною рисою формування фауни п'явок Північної півкулі є проникнення морських риб'ячих п'явок (Piscicolidae) у прісні водойми Північної Америки та Євразії.

С. Ю. Утевський вивчав механізми виникнення адаптацій за допомогою аналізу послідовностей мітохондріальних генів. Цей підхід дозволив описати нові види морських паразитичних п'явок (Piscicolidae) та оцінити їхні адаптації до великих глибин і низьких температур, виявити складну філогенетичну структуру й характер процесів видоутворення у глоткових п'явок (Egrobdehlidae). Тести на нейтральність молекулярної еволюції виявили негативний природний добір у мітохондріальному локусі *COXI* східної медичної п'явки (*Hirudo orientalis*) за несприятливих респіраторних умов аридних зон Західної Азії. З іншого боку, еволюція морфологічних ознак цього виду визначалася генетичним дрейфом у невеликих популяціях, розділених аридними ландшафтами. Мітохондріальні гени інвазійних видів п'явок і ракоподібних зазнали негативного добору або ефекту засновника. С. Ю. Утевський з'ясував причини біполярного поширення організмів, продемонстрував вирішальну роль охолодження тропіків під час плейстоцену для міграції холодолюбних видів через екватор.

С. Ю. Утевський досліджував симбіотичні стосунки п'явок і ракоподібних, а також паразитизм п'явок на ссавцях, виявив важливу роль хазяїв у еволюційній історії паразитичних п'явок, а саме здатність до швидких міграцій і популяційних експансій. Розробляв методи аквакультури медичних п'явок.

С. Ю. Утевський є автором понад 100 наукових, публіцистичних і науково-популярних публікацій, зокрема 46 статей у базі даних "Scopus". Має індекс Гірша 11 і 734 цитувань (Scopus). Співавтор Червоного списку МСОП (IUCN), Червоної книги України та Червоної книги Харківської області.

У 2014 р. С. Ю. Утевський взяв участь у бойових діях у зоні АТО, командував взводом. Він бере активну участь у громадському житті, є депутатом Харківської міської ради 7 скликання (2015–2020 рр.), де піднімав питання захисту тварин і рослин у місті Харкові. С. Ю. Утевський є членом Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (2017–2019 рр. і з 2021 р. по теперішній час), членом експертної групи з оцінки ефективності наукових установ (Міністерство освіти і науки України). Він є редактором (експертом) Всесвітнього реєстру морських видів (WoRMS) Фландрського морського інституту (VLIZ), Бельгія.

Керував або брав участь у понад 20 наукових проєктах, що фінансувалися українськими та міжнародними фондами та організаціями, зокрема INTAS, Horizon Europe, Німецькою службою академічних обмінів (DAAD), Управлінням Організації Об'єднаних Націй з питань співробітництва Південь-Південь (UNOSSC), Фондом збереження видів Мохаммеда бін Заєда, Словенською агенцією з розвитку кадрів, Національним антарктичним науковим центром України тощо. Він підвищував свою кваліфікацію у провідних наукових і освітніх центрах: у Кембриджському університеті, Університеті Любляни, Гамбурзькому та Грайфсвальдському університетах. З іншого боку, він поширював свій власний досвід – читав лекції в Університеті Вармії і Мазурії в Ольштині (Польща) та в Інституті рибного господарства в Егірдірі (Туреччина).

С. Ю. Утевський активно співпрацює і підтримує творчі зв'язки з НАН України. Він входить до складу Спеціалізованої вченої ради D 26.153.01, спеціальність "Зоологія", Інститут зоології ім. Шмальгаузена НАН України. Наразі С. Ю. Утевський керує спільним проєктом з Державним природознавчим музеєм НАН України, де завдяки підтримці міжнародних філантропічних організацій він створив нову лабораторію молекулярних методів дослідження біорізноманіття, оснащену повним набором обладнання та реактивів.

Відповідно до підпункту 39, пункту 13.2 Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Вчена рада університету ухвалила:

На підставі результатів таємного електронного голосування (на основі системи Google Forms): «за» - 70, «проти» - 1, недійсних бюлетенів – немає, за наявності кворуму Вченої ради при проведенні голосування (присутні 74 з 82 членів ради) висунути кандидатуру доктора біологічних наук, професора, професора кафедри зоології та екології тварин біологічного факультету Утевського Сергія Юрійовича на вакансію члена-кореспондента Національної академії наук України за спеціальністю «Зоологія», відділення Загальної біології.

Заступник голови Вченої ради

Учений секретар

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

Олена ФРІДМАН